

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 14/06/16

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Θέμα: «Ένα έγκλημα χωρίς τέλος, αφανίζονται τα ψάρια»

Παρακαλούμε για την επαλήθευση ή τη διάψευσή σας και τον σχετικό σχολιασμό σας επί της πληροφορίας, περί του εν θέματι αναφερομένου. Το προηγούμενο αίτημα έθεσε ενώπιον μας η κα Παπαράπη Θέκλα (ΑΔΤ 119958, δ/νη Πατησίων 314, ΤΚ.11141, τηλ.6906594462), ζητώντας να της μεταφέρουμε την σχετική αρμόδια τοποθέτηση της πολιτικής ηγεσίας, αφού έλαβε σχετική πληροφόρηση από το επισυναπτόμενο δημοσίευμα της εφημερίδας «νησίδες» της 04-05/06/2016.

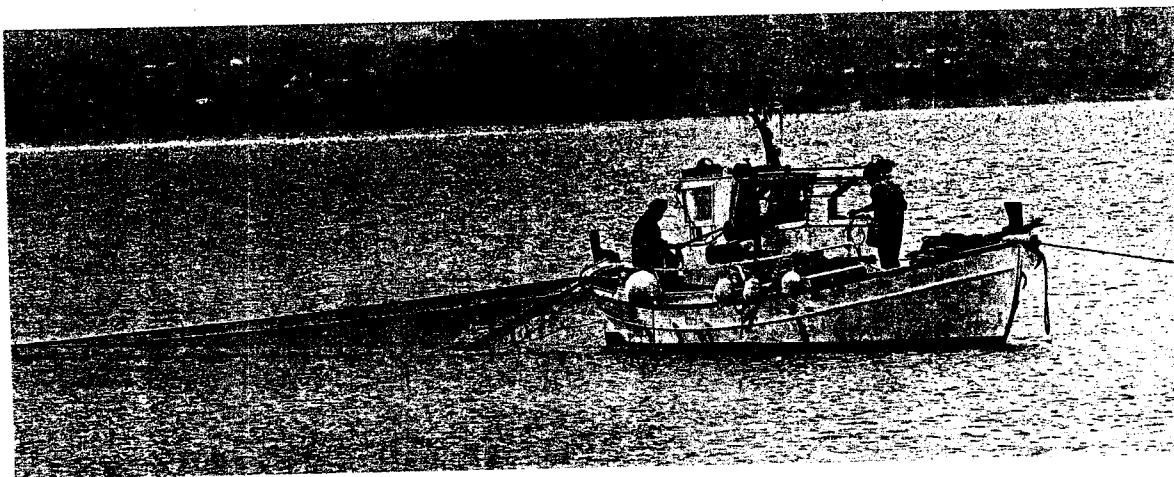
Ο αναφέρων βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος

ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ ΧΩΡΙΣ ΤΕΛΟΣ

Αφανισμός και στα ψάρια

ΑΠΟΣΤΟΛΗ στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
Της Χαράς Τζαναβάρα

Πλησιάζει ο καιρός που θα κυριολεκτούμε όταν θα λέμε «φάτε μάτια ψάρια»... Πολύ σύντομα θα αποτελούν ανάμνηση, καθώς τα τελευταία 40 χρόνια έχει εξαφανιστεί το 50% της θαλάσσιας ζωής του πλανήτη και, αν δεν εφαρμοστούν πολιτικές προστασίας των αποθεμάτων, θα χαθεί μια τροφή που καλύπτει τις καθημερινές ανάγκες σε πρωτεΐνες για 3 δισ. ανθρώπους. Σήμερα οι αρχές βιωσιμότητας τηρούνται μόνον από το 10% του παγκόσμιου αλιευτικού στόλου και η υπεραλίευση αποτελεί κανόνα για τη συντριπτική πλειονότητα των επαγγελματιών. Πρόκειται για αλίευση ψαριών που βρίσκονται κάτω από βιώσιμο μέγεθος και επομένως δεν πρόλαβαν να αφήσουν απογόνους για την ανανέωση του πληθυσμού τους. Δεν είναι αμελητέες οι επιπτώσεις στις οποίες το ψάρεμα γίνεται με μηχανοτράτες που διαθέτουν δίχτυα και «σαρώνουν» τον βυθό, προκαλώντας μεγάλες καταστροφές κυρίως στα λιβάδια ποσειδωνίας, τις θαλάσσιες βάσεις αναπαραγωγής αλιευμάτων.

Σε παγκόσμια κλίμακα και σε ετήσια βάση υπολογίζεται ότι αλιεύονται κατά παράβαση των κανονισμών 11 έως 26 εκατ. τόνοι ψαριών, συνολικής αξίας 10-23 δισ. δολαρίων, που αν είχαν αφεθεί να ολοκληρώσουν τον βιολογικό τους κύκλο θα επαρκούσαν για να θρέψουν πάνω από 20 εκατ. άτομα για έναν ολόκληρο χρόνο! Το «SOS» αφορά κυρίως τη Μεσόγειο, καθώς στον Ατλαντικό και τις βόρειες θάλασσες τα τελευταία χρόνια υλοποιούνται προγράμματα που αύξησαν στο 50% τα διαθέσιμα αποθέματα αλιευμάτων, τα οποία το 2009 ήταν μόλις 14%.

Διαφορετική είναι η εικόνα στη Μεσόγειο, όπου το 93% των ψαριών δεν αλιεύονται με βιώσιμο τρόπο. Στοιχεία από την Ισπανία, τη Γαλλία και την Ιταλία αποκαλύπτουν ότι την τελευταία πενταετία οι πληθυσμοί γαύρου έχουν μειωθεί κατά 52%, του μπαμπουνιού κατά 72% και του μπακαλιάρου κατά 90%. Για την Ελλάδα δεν υπάρχουν αξιόπιστες μετρήσεις, παρότι η υποχρέωση έχει θεσπιστεί από το 2003. Είναι άλλη μια παράλειψη

συμμόρφωσης στις κοινοτικές επιταγές, για την οποία έχει κινηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η διαδικασία παραπομπής της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Μόλις στα τέλη του περασμένου χρόνου ξεκίνησε η συστηματική καταγραφή των ψαριών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με στόχο να δημιουργηθεί ένα αξιόπιστο αρχείο. Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περίπου 24.000 ψαράδες, από τους οποίους το 96,4% επιδιέχεται στην παράκτια αλιεία. Η χώρα μας διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμό αλιευτικών σκαφών, που αντιπροσωπεύει το 18,1% του ευρωπαϊκού στόλου. Πρόκειται όμως για ψαρό-βαρκες και αλιευτικά σκάφη κάτω των 12 μέτρων, αφού η συνολική χωρητικότητά τους αντιστοιχεί μόλις στο 4,5% του ευρωπαϊκού δυναμικού και τα πρώτα σε αυτό τον δείκτη έχει η Ισπανία, με 22%. Η διαφοροποίηση αυτή εξηγεί ως ένα βαθμό γιατί η χώρα μας, παρά τα 15.000 χιλιόμετρα ακτογραμμής και την εξαιρετική ποιότητα των θαλασσών της, αντιπροσωπεύει μόνον το 2,76% του συνόλου των ευρωπαϊκών αλιευμάτων και για να καλύψει τη ζήτηση εισάγει 36.000 τόνους ψαριών τον χρόνο από περίπου 40 χώρες.

Υπάρχουν πολλοί λόγοι για την κακή κατάσταση των αλιευτικών αποθεμάτων στη Μεσόγειο», επισημαίνει ο Καρμένος Βέλα, επίτροπος Περιβάλλοντος και Αλιείας. Αναφέρεται στις επιπτώσεις της ρύπανσης και της κλιματικής αλλαγής και προσθέτει: «Σίγουρα παίζουν ρόλο, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η εκτεταμένη υπεραλίευση αποτελεί μία από τις βασικές αιτίες. Είναι αλήθεια ότι για πολλά αποθέματα, για την ακρίβεια υπερβολικά πολλά, δεν έχουμε επαρκή στοιχεία». Επικεντρώνεται στην ανατολική Μεσόγειο, όπου δεν υπάρχουν συστηματικές καταγραφές και χρονοσειρές με την κατάσταση των αλιευμάτων ώστε να διαμορφώνεται αξιόπιστη εκτίμηση. Τα εμπειρικά δεδομένα πάντως που δίνουν οι φορείς των ψαράδων πιστοποιούν ότι τα αποθέματα λιγοστεύουν από χρόνο σε χρόνο.

Με στόχο την αύξηση των αλιευμάτων και τη διατήρηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΠ), που προβλέπει τη διάθεση

κονδυλίων 6,4 δισ. ευρώ ως το 2020. Το μεγαλύτερο μέρος τους θα διατεθεί για τον εκσυγχρονισμό των αλιευτικών σκαφών, την εφαρμογή συστημάτων καταγραφής των αλιευμάτων και την ενίσχυση υποδομών μεταποίησης. Τον περασμένο μήνα στις Βρυξέλλες, κατά τη συνάντηση των αρμόδιων υπουργών από την Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών που βρίσκονται γύρω από τη Μεσόγειο, διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν έντονα προβλήματα υπεραλίευσης, αλλά διαμορφώνεται πλέον κατ'άλληλο κλίμα για να υλοποιηθούν μέτρα που θα εξασφαλίσουν καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλασσών και αύξηση των αλιευμάτων. «Σε ένα χρόνο πρέπει να είμαστε έτοιμοι να δώσουμε ένα νέο όραμα και ώθηση για τη βιώσιμη αλιεία στη Μεσόγειο», δεσμεύεται ο επίτροπος, που τονίζει: «Η πείρα δείχνει ότι μπορούμε να πετύχουμε όταν αντιμετωπίσουμε συλλογικά τις προκλήσεις. Η στρατηγική μας στηρίζεται στην πολυετή καλλιέργεια αισθημάτων αλληλεγγύης μεταξύ των αλιέων».

Το «καμπανάκι» σε πρώτη ανάγνωση φαίνεται ότι αφορά τους καταναλωτές, αλλά αυτοί που θα πληγούν περισσότερο είναι οι αλιείς, αφού ο κλάδος τους απειλείται με αφανισμό. Το πρώτο βήμα έγινε τα τελευταία χρόνια με τον ερυθρό τόνο της Μεσογείου. Τα αποτελέσματα είναι ήδη μετρήσιμα και έχουν γίνει ορατά ακόμη και από αλιείς που είχαν αμφισβητήσει το πρόγραμμα παρεμβάσεων. Ακόμα πιο εντυπωσιακά είναι τα στοιχεία από τα προγράμματα που προηγήθηκαν στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό, τη Βόρεια Θάλασσα και τη Βαλτική, όπου όμως κυριαρχούν οι μεγάλοι αλιευτικοί στόλοι και αυτή η παράμετρος διευκολύνει την εφαρμογή τους και τον έλεγχο.

Ο κοινός παρονομαστής είναι η τήρηση των κανόνων προστασίας των αλιευμάτων και του περιβάλλοντος από όλες τις χώρες της Μεσογείου, που δεν αποκλείουν τη θέσπιση εθνικών κανόνων με βάση τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής. Ορισμένα κράτη κατάφεραν να μειώσουν τους αλιευτικούς τους στόλους ή να επιβάλουν περιορισμούς σε κάποια απειλούμενα είδη αλιευμάτων.

* h.tzanavara@efsyn.gr

1

Υδατοκαλλιέργειες

Η Ελλάδα είναι η τρίτη χώρα της Ε.Ε. στις υδατοκαλλιέργειες, αφού αντιπροσωπεύει το 12,59% της ευρωπαϊκής παραγωγής και εξασφαλίζει πάνω από 5.500 θέσεις εργασίας. Υστερεί όμως σημαντικά στον τομέα της μεταποίησης των αλιευμάτων, όπου κυριαρχούν η Βρετανία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ιταλία και η Γερμανία. Από αυτή τη δραστηριότητα προέρχεται το 20% των ευρωπαϊκών αλιευμάτων, η οποία εξασφαλίζει 1,25 εκατ. τόνους τον χρόνο.

2

Πόσο τρώμε

Τα ψάρια είναι ιδιαίτερα αγαπητή τροφή για τους Ευρωπαίους πολίτες, που καταναλώνουν κατά μέσο όρο 23,1 κιλά ανά άτομο τον χρόνο έναντι 18,9 κιλά που είναι ο παγκόσμιος δείκτης.

3

Χρήμα από την Ε.Ε.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας διέθεσε 4,3 δισ. ευρώ την περίοδο 2007-2013, αλλά η χώρα μας εξασφάλισε μόλις 207,8 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 4,83% όταν η Ισπανία απορρόφησε πάνω από 26%. Η Ελλάδα κατάφερε να υλοποιήσει κυρίως προγράμματα εκσυγχρονισμού του αλιευτικού της στόλου (77,2 εκατ. ευρώ) και τις υδατοκαλλιέργειες (59,6 εκατ. ευρώ).